

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
terviktekst
11.08.2006
01.02.2007

Pärimisseadusest tulenevate notari ametitoimingute tegemise kord ja pärimisregistri kannete vorm

[[RTL 2006, 62, 1127](#)- jõust. 11.08.2006]

Vastu võetud 25.01.2002 nr 4
[RTL 2002, 19, 244](#)
jõustumine 01.02.2002

(õ) 1.12.2006 16:30

Muudetud järgmistemäärustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

8.02.2002 nr 9 ([RTL2002, 28, 387](#)) 22.02.2002

24.10.2003 nr 62 ([RTL2003, 115, 1820](#)) 17.11.2003

10.09.2004 nr 62 ([RTL2004, 126, 1956](#)) 26.09.2004

27.07.2006 nr 23 ([RTL 2006, 62, 1127](#))11.08.2006

Määrus kehtestatakse „Pärimisseaduse“ § 160 ja § 163 lõike 3 alusel ning kooskõlas „Notariaadiseaduse“ § 29 lõikega 2 „Pärimisseadusest“ tulenevate notariametitoimingute tegemise reguleerimiseks ning pärimisregistrisse kannetetegemise korraldamiseks.

[[RTL 2006, 62, 1127](#)– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

1. peatükk

TESTAMENDIGA SEOTUD NOTARI AMETITOIMINGUD

[[RTL2004, 126, 1956](#)– jõust. 26.09.2004]

§1. Notariletõestamiseks esitatud testament

(1) Kui testaator esitab «Pärimisseaduse» § 21 lõike 1 ja § 24 lõike 2 alusel notariletõestamiseks omakäelise testamendi, koostab notari selle kohta notariaalaktivastavalt «Tõestamiseaduse» (RT I 2001, 93, 564) 2. peatükile.

(2) Kui notari ei oskapiisavalt keelt, milles omakäeline testament on koostatud, siis teatab tasellest testaatorile ning märgib selle asjaolu notariaalakti.

(3) Esitatud testament on notariaalakti osa ja köidetakse notariaalakti külge.

[[RTL2002, 28, 387](#)- jõust. 22.02.2002]

§2. Testamendihoiulevõtmise menetlus

(1) Ümbrikus esitatud testamendi hoiule võtmiseks koostab notari notariaalakti vastavalt «Tõestamiseaduse» 2. peatükile.

(2) Notar ei tutvustamendi sisuga. Notar pitseerib testamenti sisaldava ümbriku kinni.

(3) Notar teeb ümbrikulepealdise, milles sisalduvad järgmised andmed:

- 1) selgitus, et ümbrik sisaldab avaldaja testamenti;
- 2) testamendi hoiuleandmise kuupäev;
- 3) testamendi hoiuleandja ees- ja perekonnanimi, isikukood (puudumiselsünniaeg);
- 4) ametitoimingute raamatu kande number.

(4) Notar ja testaatorallkirjastavad pealdise.

(5) Kui testaatori esitatud ümbrik pealdist teha ei võimalda, paneb notar testamenti sisaldava kinnise ümbriku teise ümbriku, millele teeb hoiulevõtmise pealdise.

§3. Hoiuleantudtestamendi tagasivõtmine

(1) Kinnises ümbrikustestamendi tagasivõtmise tahteavalduse tõestamiseks koostab notar notariaalaktivastavalt «Tõestamisseaduse» 2. peatükile.

(2) Testamendi saabtestaator tagasi võtta ainult isiklikult.

§3¹[Kehtetu – RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006]

2. peatükk

PÄRIMISE KÄIGUS TEHTAVAD TOIMINGUD

§4. Pärandi vastuvõtmisevõi pärandist loobumise avaldus

(1) Pärandi vastuvõtmisevõi sellest loobumise avalduse tõestamiseks koostab notar notariaalaktivastavalt «Tõestamisseaduse» 2. peatükile.

(2) Kui notarile esitatakse teise notari poolt tõestatud pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldus, märgib notar avaldusele selle esitamise päeva.

(3) Kui notarile on esitatud notariaalselt tõestamata avaldus, annab notar avaldajale teada uuenotariaalselt tõestatud avalduse esitamise vajalikkusest.

(4) Notar teeb avaldajateatavaks andmed pärandvara koosseisu ja pärandaja testamendi võipärimislepingu kohta. Avaldaja soovil teeb notar selles küsimuses järelepärimisi.

(5) Avalduses nimetab avalduse esitaja pärandi avanemise koha ning teiste võimalike pärijate nimed ja elukohad. Notar selgitab avaldajale ebaõigete andmete esitamise tagajärgi.

§5. Pärimistoimikuavamine

(1) Notar algatab pärimismenetluse, esitades pärimisregistrile pärimisaja menetlemise algatamise andmed.

(2) Enne pärimisaja menetlemise algatamist kontrollib notar pärimisregistrist järele, kas mõni teine notar on juba algatanud samas pärimisajas menetluse. Kui samas pärimisajas on menetluse algatanud juba teine notar, saadab notar pärandi vastuvõtmise võisellest loobumise avalduse edasi pärimismenetluse algatanud notarile.

(3) Pärimismenetluse algatamisel avab notar pärimistoimiku, kuhu köidetakse pärimisajaga seotud dokumendid.

(4) Kui seoses pärimisajade menetlemise ühendamisega või muul mõjuval põhjusel tekib vajadus pärimisaja menetlemise üleandmiseks teisele notarile, teatab sellest pärimisregistrile pärimisaja vastuvõttev notar. Pärijate algatusel annab notarpärimisaja menetlemise teisele notarile üle, kui selleks on olemas kõigipärandi vastuvõtnud pärijate kirjalik avaldus ja teise notari kirjalik nõusolek.

(5) Pärimisaja menetlemise üleandmisel antakse üle ka pärimisajas avatud toimik.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006]

§6. Pärima kutsumiseteade

(1) Notar saadab pärimaõigustatud isikutele teate pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise tähtjakohta.

(2) Pärima õigustatud isikupärandist loobumise korral saadab notar selle kohta teate isikutele, kellel on õigus astuda pärandist loobunu asemele, ja annab neile teada nende õiguses esitada tähtja jooksul pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldus.

(3) Kui pärima õigustatud isikute või nende elukoha kohta puuduvad usaldusväärsed andmed, avaldab notartähtaja määramise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Notar lisabkoopia avaldatud teatest pärimistoimikusse.

§7. Pärandi vastuvõtmise ja sellest loobumise tähtaja pikendamine

(1) Pärandi vastuvõtmise ja sellest loobumise tähtaja pikendamiseks esitab isik notarile kirjalikutaotluse, milles on märgitud pikendamist põhjendavad asjaolud.

(2) Pikendamise taotluse läbivaatamise kohta koostab notar dokumendi, milles märgib taotleja andmed, taotluse sisu ja oma motiveeritud otsuse. Dokument lisatakse pärimistoimikusse.

(3) Notar saadab tähtajapikendamist taotlenud isikule teate taotluse läbivaatamise tulemuste kohta.

§8. Avalduse vastuvõtmise järgsed toimingud

(1) Pärimismenetluse algatanud notar võtab pärimisregistrist andmed pärandaja testamendi või pärimislepingu kohta. Andmete alusel saadab notar nende dokumentide hoidjatele teate pärandi avanemise kohta ja palub nimetatud dokumendid endale saata.

(2) Notar, kelle arhiivis on pärimisregistri andmete järgi testament või pärimisleping, on teate kättesaamisel kohustatud saatma pärimismenetluse algatanud notarile testamendi või pärimislepingu kinnitatud ära kirja.

[RTL 2006, 62, 1127 – jõust. 11.08.2006]

§9. Testamenti sisaldava hoiule antud ümbriku avamine

(1) Pärandi avanemise ja pärimismenetluse teate saamisel määrab testamendi hoiule võtnud notar testamenti sisaldava ümbriku avamise aja ja koha. Notar saadab ümbriku avamise aja ja kohakohta teate pärimisasja menetlevale notarile.

(2) Pärimisasja menetlev notar saadab teadaolevatele pärijatele ja teistele puudutatud isikutele teate ümbriku avamise aja ja koha kohta.

(3) Testamendi hoiule võtnud notar avab määratud ajal testamenti sisaldava ümbriku. Ümbriku avamise kohtakoostab notar vastavalt «Tõestamise seaduse» § 34 lõikele 1 ja §-le 35 notariaalakti. Ümbrik ja testament köidetakse notariaalaktikülge.

(4) Ümbriku avanud notarsaadab pärimisasja menetlevale notarile testamendi kinnitatud ära kirja ja ümbriku avamise kohta koostatud notariaalakti kinnitatud ära kirja.

§10. Inventuurinõude läbivaatamine

(1) Notar koostab inventuurinõude läbivaatamise kohta otsuse, milles otsustab inventuuriläbiviimise või pärimisseaduses sätestatud juhtudel selle määramata jätmise. Inventuuri läbiviimise otsuse puhul nimetab notar dokumendis inventuuriläbiviiva isiku ja määrab inventuuri tegemise tähtaja. Otsus lisatakse pärimistoimikusse.

(2) Notar teatab inventuurinõude esitanud isikule inventuurinõude läbivaatamise tulemustest.

(3) Notar annab inventuuriläbiviivale isikule tõendi, milles on märgitud inventuuri läbiviiva isiku õigussaada pärandvara kohta teavet krediidiasutustelt ja muult isikult, kelle valduses on pärandvara või kellel on pärandvara kohta andmeid.

(4) Kui isik esitab inventuurikäigus sellest loobumiseks kirjaliku avalduse ja teisi inventuurinõudeid esitatud ei ole, teeb notar korralduse inventuuri tegemisel õpetamiseks.

(5) Kui inventuuri läbiviiv isik ei täida inventuuri läbiviimise kohustust nõuetekohaselt, võib notar vabastada senise inventuuri tegija inventuuri tegemise kohustusest ning määrata uue isiku inventuuri läbi viima.

[RTL 2004, 126, 1956 – jõust. 26.09.2004]

3. peatükk

PÄRIMISÕIGUSE TUNNISTUS

§11. Pärimisõigusetunnistuse saamise avaldus

(1) Pärimisõigusetunnistuse (sealhulgas täiendava pärimisõiguse tunnistuse) saamiseks esitatakse notariile notariaalselt kinnitatud avaldus.

(2) Kui notariile on posti teel saadetud lihtkirjalik avaldus, annab notar avaldajale teadanotariaalselt kinnitatud avalduse esitamise vajalikkusest.

(3) Pärimisõigusetunnistuse saamise avaldus võib sisalduda ka pärandi vastuvõtmise avalduses.

[RTL2004, 126, 1956– jõust. 26.09.2004]

§12. Tunnistuseväljaandmise käigus tehtavad toimingud

(1) Notar võtabpärimisregistrist andmed pärandaja testamentide ja pärimislepingute kohta janõuab nende hoidjatelt nende esitamist.

(2) Notar teebpärimisõiguse tunnistust taotlevatele isikutele teatavaks testamendi ja pärimislepingu olemasolu ning tutvustab isikutele nende sisu.

(3) Notar võibpärimisõiguse tunnistuse taotlejalt nõuda kirjaliku kinnituse pärijate, nendepärandiosade ja pärandit puudutavate asjaolude kohta. Notar selgitab avaldajalebaõigete andmete esitamise tagajärgi.

(4) Kui pärimisõigusetunnistuse taotlejate avaldustes ja kirjalikes kinnitustes on olulisi erinevusija vastuolusid, võib notar tunnistuse taotlejad ja puudutatud isikud esinevateerinevuste ja vastuolude läbiarutamiseks välja kutsuda. Notar koostab asjalahendamisel dokumendi, millele kirjutavad alla kutsutud isikud ja notar.

§13. Annakusaajale tunnistuse väljaandmine

(1) Annakusaajale antakseannaku kohta tunnistus välja tähtaegselt pärandi vastuvõtmise avalduse esitanudpärija nõusolekul.

(2) Nõusolekul peab allkiriolema notariaalselt kinnitatud. Nõusolek võib sisalduda juba pärandivastuvõtmise avalduses.

(3) Kui ükski pärija ei olepärandi vastuvõtmiseks või sellest loobumiseks määratud tähtajal pärandit vastuvõtnud, antakse tunnistus annaku kohta välja ilma pärijate nõusolekuta.

§14. Pärimisõigusetunnistuses sisalduvad andmed

(1) Pärimisõigusetunnistuse koostatakse tõestamise vormis ja sellele kohaldatakse«Tõestamisseaduse» § 34 lõikes 1 ja §-s 35 sätestatud.Pärimisõiguse tunnistust ei pea enne väljastamist esitama seda taotlenudisikule läbivaatamiseks ega heakskiitmiseks.

(2) Pärimisõiguse tunnistusantakse välja kogu pärandi, pärandiosa, sundosa, annaku, eelpärijale üleminevapärandi või järelepärijale ülemineva pärandi kohta.

(3) Notariaalaktitählepanekute aruandes märgitakse:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi, isikukood (puudumisel sünniaeg);
- 2) pärandi avanemise aeg;
- 3) pärimise alus (pärimine seaduse, testamendi või pärimislepingu järgi);
- 4) pärija ees- ja perekonnanimi, isikukood (selle puudumisel sünniaeg),aadress;
- 5) pärijate pärandiosade mõtteliste osade suurus;
- 6) ülesantud pärandvara ja selle väärtus.

(4) Eelpärijaleväljaantavas tunnistuses märgitakse tingimus või tähtpäev, millal pärand tulebüle anda. Tunnistuses märgitakse, kas eelpärijale on antud õigus päranditvabalt käsutada või mitte.

(5) Järelepärijaleväljaantavas tunnistuses märgitakse tingimuse või tähtpäeva saabumine, millealusel tekkis järelepärijal õigus pärandile.

(6) Sundosa pärijaleantavas pärimisõiguse tunnistuses märgitakse sundosa saamise alus (sugulus võiabieliu ja töövõimetuse fakt) ja pärandiosa suurus.

(7) Annaku kohtaväljaantavas pärimisõiguse tunnistuses märgib notar annakusaaja ja annakueseme.

(8) Notar võibpärimisõiguse tunnistusse märkida ka muid pärimist kajastavaid olulisi andmeid.

§15. Täiendavpärimisõiguse tunnistus

(1) Kui notariile esitataksepärast pärimisõiguse tunnistuse väljaandmist täiendavaid andmeid pärandvarakohta, võib notar välja anda täiendava pärimisõiguse tunnistuse.

(2) Täiendava pärimisõigusetunnistuse väljaandmise kohta lisab notar eelnenud pärimisõiguse tunnistuseoriginaalile sellekohase õienduse.

3¹. peatükk

Pärimisregistrile andmete esitamine

[RTL2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15¹ „E-notari“ kaudu andmete esitamine

Notar esitab käesolevas peatükis sätestatud andmed notarite infosüsteemi E-notar notari poolt kasutusele võtmisejärele pärimisregistrile infosüsteemi E-notar kaudu.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15².Pärandaja surmaaja teatamine

Kui notar teebpärimisregistrisse päringu isiku, kelle surma fakti on notar tuvastanud, andmete kohta ning pärimisregistrist selle isiku surma aega ei nähtu, esitabnotar isiku kohta surmateate, milles märgib järgmised andmed:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi;
- 2) pärandaja isikukood ning Eesti isikukoodi puudumisel ka pärandaja sünniaeg;
- 3) pärandaja surma kuupäev ja aasta.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15³.Andmete esitamine testamendi või pärimislepingu kohta

Notar on kohustatud hiljemalt testamendi või pärimislepingu tõestamise või testamendi hoiulevõtmise (sealhulgas „Pärimisseaduse“ § 26 lõikes 2 nimetatud korrastestamendi hoiule võtmise) või hoiult võtmise päevale järgneval esimeselt tööpäeval esitama pärimisregistrile järgmised andmed:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi ning juhul, kui pärandaja nimi on muutunud, siis ka nime muutumisele eelnenud ja järgnenud nimed;
- 2) pärandaja isikukood;
- 3) pärandaja sünniaeg;
- 4) pärandaja sünnikoht;
- 5) pärimisregistrisse kantava dokumendi liik (notariaalselt tõestatud testament, notari hoiule antud testament, testamendi notari hoiult võtmisedokument, pärimisleping);
- 6) pärimisregistrisse kantava dokumendi tõestamise või hoiulevõtmise kuupäev, aasta ja number notari ametitoimingute raamatu järgi;
- 7) notari nimi ja büroo aadress.

§ 15⁴.Andmete esitamine koduse testamendi kohta

(1) Koduse testamendi kohtavõib andmed testaatori või testamendi hoidja taotlusel pärimisregistrileesitada ka notar.

(2) Koduse testamendi kohta esitab notar pärimisregistrile järgmised andmed:

- 1) testaatori ees- ja perekonnanimi ning juhul, kui testaatori nimi on muutunud, siiska nime muutmistele eelnenud ja järgnenud nimed;
- 2) testaatori isikukood;
- 3) testaatori sünniaeg;
- 4) testaatori sünnikoht;
- 5) testaatori aadress;
- 6) arvelevõetava dokumendi liik - tunnistajate juuresolekul allakirjutatud testament või omakäeliselt kirjutatud testament;
- 7) testamendi koostamise kuupäev ja aasta;
- 8) testamendi asukoht;
- 9) kande tegemist taotleva isiku ees- ja perekonnanimi;
- 10) kandetegemist taotleva isiku aadress;
- 11) kande tegemistaotleva isiku isikukood või sünniaeg.

(3) Kui notarile ei ole esitatud kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud andmeid, juhib notar andmete esitaja tähelepanu puuduolevatele andmetele. Kui andmete esitajal ei ole võimalik andmeid täiendada, esitab notar pärimisregistrile olemasolevad andmed.

(4) Kui pärimisregistrisse kande tegemiseks esitatud puudulikke andmeid on võimalik täiendada rahvastikuregistri andmetega, teeb notar puuduolevate andmete kohta päringurahvastikuregistrisse.

§ 15⁵.Andmete esitamine abikaasade vastastikuse testamendi ühepoolse tühistamise korral

Abikaasade vastastikuse testamendi ühepoolse tühistamise korral esitab notar pärimisregistrile hiljemalt abikaasade vastastikust testamenti tühistava testamendi, pärimislepingu või tühistamisavalduse tõestamise päevale järgneval esimeselt tööpäeval kummagi abikaasa kohta eraldi käesoleva määruse § 15³ loetletud andmed.

§ 15⁶.Andmete esitamine pärimislepingu poolte kokkuleppel muutmise ja lõpetamise kohta

(1) Pärimislepingu pooltekokkuleppel muutmise või lõpetamise korral esitab notari pärimisregistrile hiljemalt muutva või lõpetava lepingu tõestamise päevale järgneval esimeselt tööpäeval käesoleva määruse § 15³ loetletud andmed.

(2) Pärimislepingumuutmisel või lõpetamisel teatatakse § 15³ punkti 5 kohaselt dokumendiliigina „pärimisleping“.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15⁷. Andmete esitamine pärimismenetluse algatamise kohta

Notari esitab hiljemalt pärimisasjas esimese avalduse tõestamise päevale järgneval esimesel tööpäeval pärimisregistrile pärimismenetluse algatamise kohta järgmised andmed:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi ning juhul, kui pärandaja nimi on muutunud, siis ka nime muutmistele eelnenud ja järgnenud nimed;
- 2) pärandaja sünniaeg;
- 3) pärandaja sünnikoht;
- 4) pärandaja isikukood;
- 5) pärandaja surma kuupäev;
- 6) pärandi vastuvõtmise avalduse või pärandist loobumise avalduse tõestamise kuupäev ja aasta;
- 7) nimetatud avalduse notari ametitoimingute raamatus registreerimise number;
- 8) notari nimi ja büroo aadress.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15⁸. Andmete esitamine pärimismenetluse üleandmise kohta

Pärimisasja menetlemise eelnevalt notari teisele üleandmise korral esitab pärimismenetlust vastuvõttevnotari hiljemalt pärimistoimiku vastuvõtmise päevale järgneval esimeselt tööpäeval pärimisregistrile pärimismenetluse vastuvõtmise kohta järgmised andmed:

- 1) pärandaja ees- ja perekonnanimi;
- 2) pärandaja isikukood;
- 3) pärandaja sünniaeg;
- 4) notari nimi ja büroo aadress.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

3². peatükk

Pärimisregistri kanded

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15⁹.Pärimisregistri kannete vorm

(1) Pärimisregistrissekantakse käesoleva määruse 3¹. peatükis sätestatud andmed.

(2) Kui pärimisregistrilei ole esitatud kõiki nõutud andmeid, juhib pärimisregister andmete esitajatahelepanu puuduolevatele andmetele. Kui andmete esitajal ei ole võimalikandmeid täiendada, kantakse pärimisregistrisse olemasolevad andmed.

(3) Kui pärimisregistrissekande tegemiseks esitatud puudulikke andmeid on võimalik täiendarahvastikuregistri andmetega, teeb pärimisregister puuduolevate andmete kohtapäringu rahvastikuregistrisse.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

3³. peatükk

Rakendussätted

[RTL2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

§ 15¹⁰. Pärimisregistriletäiendavate andmete esitamine

(1)Notarteatapärimisregistrile võimaluse korral käesoleva määruse§-des17 ja 23 sätestatud juhul täiendavalt ka parandaja aadressi, sünnikoha ningparandaja nime muutumise korral ka nime muutmistele eelnenu ja järgnenud nimedning §-des 18 ja 22 sätestatud juhul parandaja aadressi.

(2)Käesoleva paragrahviesimeses lõikes nimetatud andmed esitatakse pärimisregistrile pärimisregistriandmekvaliteedi parandamise eesmärgil. Parandaja viimase elukoha aadress eikuulu pärimisseaduse § 162 lõike 2 kohaselt avaldamisele kuuluvate kannetehulka.

[RTL 2006, 62, 1127– jõust. 11.08.2006](õ) 1.12.2006 16:30

4. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§16.[Käesolevast tekstist välja jäetud]

Õiend

Eemaldatud ekslikult sisse viidud muutmismääruse §-d 4 ja 5 ning lisatud puuduvad muutmismärked.